

Standardy ochrony małoletnich polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez dorosłych i zapewnienia im bezpieczeństwa w szkole podstawowej nr 3 im. orła białego w Bieruniu.

Przepisy prawa - treść i wynikające z niej obowiązki i zadania

1. Ustawa Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, z późn. zm.) w art. 4.

Zapis mówi, że nauczyciel we wspomnianych wcześniej działaniach „ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia”.

2. Art. 6 Karty Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, z późn. zm)

W związku z rzetelnym wykonywaniem przez nauczyciela zadań związanych z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły, tj. dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą.

3. Rozporządzenie MEiN z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2022 poz. 1593)

„do szczególnych zadań pedagoga / psychologa w tym zakresie należą m.in.:

— diagnozowanie sytuacji wychowawczych w placówce oświatowej w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu tej placówki;

— podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;

— inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych”.

4. Zgodnie z art. 12 pkt 1 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz.U. 2021, poz. 1249)g

„osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora”.

5. Art. 304 § 2 Kodeksu Postępowania Karnego (KPK) (Dz. U. 2022, poz.1375)

„instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa”.

6. Art. 304 KPK

§ 1. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

§ 2. Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

7. Art. 572 Kodeksu Postępowania Cywilnego (Dz. U. 2023, poz. 1550)

Obowiązek zawiadomienia sądu opiekuńczego

§ 1. Każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.

§ 2. Obowiązek wymieniony w § 1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi.

8. Rozporządzenie Rady Ministrów z 6.9.2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870)

Do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” uprawnieni są:

- 1) pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej;
- 2) funkcjonariusz Policji;
- 3) żołnierz Żandarmerii Wojskowej;
- 4) pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- 5) asystent rodziny;
- 6) nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego;
- 7) osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny;
- 8) przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 9) pedagog, psycholog lub terapeuta, będący przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych; Policji; oświaty; ochrony zdrowia; lub organizacji pozarządowych.

9. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)

Państwa-Strony będą podejmowały wszelkie właściwe kroki w dziedzinie ustawodawczej, administracyjnej, społecznej oraz wychowawczej dla ochrony dziecka przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdy lub zaniedbania bądź złego traktowania lub wyzysku, w tym wykorzystywania w celach seksualnych, dzieci pozostających pod opieką rodzica(ów), opiekuna(ów) prawnego(ych) lub innej osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem.

10. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) Art. 72.

1) Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

2) Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych.

11. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359)

§ 1a. Opiekunem małoletniego nie może być ustanowiona także osoba, która została pozbawiona władzy rodzicielskiej albo skazana za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności albo za umyślne przestępstwo z użyciem przemocy wobec osoby lub przestępstwo popełnione na szkodę małoletniego lub we współdziałaniu z nim, albo osoba, wobec której orzeczono zakaz prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką

nad nimi, lub obowiązek powstrzymywania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakaz kontaktowania się z określonymi osobami lub zakaz opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu.

12. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).

1) Ustawa określa:

- a) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- b) zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej;
- c) zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

2) Przepisy ustawy stosuje się także w przypadku zagrożenia przemocą domową oraz w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej.

13. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606).

14. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 31 z późn. zm.)

15. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.).

16. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) -art. 23 i 24

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez personel szkoły jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Członkowie personelu szkoły traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez członków personelu wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel szkoły realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych danej szkoły oraz swoich kompetencji.

Standardy Ochrony Małoletnich w Szkole Podstawowej numer 3 im. Orła Białego w Bieruniu określają się w szczególności:

1. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim, a personelem szkoły oraz między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.
2. Zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.
3. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadomienie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury "Niebieskie Karty".
4. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.
5. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu szkoły lub organizatora do stosowania standardów. Zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.
6. Zasady i sposób udostępniania rodzicom, albo opiekunom prawnym lub faktycznym, oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.
7. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielanie mu wsparcia.
8. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

Rozdział I

Słowniczek pojęć/ objaśnienie terminów używanych w dokumencie polityka ochrony dzieci.

1. Pracownikiem szkoły jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia.
2. Dzieckiem w świetle polskiego prawa jest każda istota ludzka od poczęcia aż do osiągnięcia pełnoletności (tj. do ukończenia 18 roku życia).
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic, opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu (w tym rodzina zastępcza).
4. Inna osoba to osoba nie będąca pracownikiem szkoły ani opiekunem dziecka.
5. Pracownik instytucji to osoba zatrudniona przez instytucje rynku pracy np. publiczne służby zatrudnienia Policja, MOPS, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe oraz instytucje dialogu społecznego i partnerstwa lokalnego.

5. Wyrażenie zgody przez opiekuna dziecka rozumie się jako zgodę co najmniej jednego z opiekunów. W przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.

6. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego wpływającego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym:

- a) pracownika szkoły,
- b) jego opiekunów.

Krzywdzeniem jest:

Przemoc fizyczna - celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.

Przemoc emocjonalna - powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać.

Przemoc seksualna - angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą.

Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas.

Zaniedbywanie - niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu bezpieczeństwa, odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak nadzoru w czasie wolnym oraz odpowiedniej opieki podczas wypełniania obowiązku szkolnego.

7. Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

8. Osoby odpowiedzialne za Politykę Ochrony Dzieci to wyznaczeni przez dyrektora specjaliści (pedagog lub psycholog), sprawujący nadzór nad realizacją Polityki Ochrony Dzieci w instytucji.

9. Osoba odpowiedzialna za Internet to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie instytucji oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.

10. Danymi osobowymi dziecka jest każda informacja umożliwiająca identyfikację dziecka.

11. Zespół interdyscyplinarny to zespół powoływany przez władze samorządowe (wójta, burmistrza albo prezydenta miasta) w ramach realizowania przedsięwzięć na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

12. Zespół interwencyjny to zespół powołany przez Dyrektora Szkoły, w skład, którego mogą wejść: pedagog/psycholog, wychowawca dziecka, dyrekcja szkoły, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku.

13. Czynniki ryzyka to okoliczności, stan prawny, stan faktyczny, działania, zaniechanie działań i wydarzenia zewnętrzne oraz wewnętrzne, które mogą, ale nie muszą wywołać ryzyko wystąpienia nieprawidłowości. To przyczyny wystąpienia ryzyka /zagrożenia.

14. Czynności samoobsługowe pozwalają człowiekowi na samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie, to między innymi samodzielne załatwianie potrzeb fizjologicznych, rozpoznawanie swoich rzeczy wśród innych, samodzielne jedzenie łyżką, zgłaszanie wszelkich potrzeb i dolegliwości.

Rozdział II

Standardy ochrony małoletnich postanowienia ogólne

1. Celem Standardów Ochrony Małoletnich jest:

- a) zwrócenie uwagi personelu szkoły, rodziców i podmiotów współpracujących na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony małoletnich uczniów przed krzywdzeniem;
- b) określenie zakresu obowiązków przedstawicieli szkoły w działaniach podejmowanych na rzecz ochrony uczniów przed krzywdzeniem;
- c) wypracowanie adekwatnej procedury do wykorzystania podczas interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich;
- d) wprowadzenie wzmożonej działalności profilaktyczno– wychowawczej w zakresie zapewnienia ochrony uczniów przed przemocą.

2. Personel szkoły w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka, monitoruje sytuację i dobrostan dziecka oraz stosuje zasady określone w Standardach.

3. Niedopuszczalne jest stosowanie przez personel wobec dziecka jakiegokolwiek formy przemocy.

4. Ze Standardami zapoznawany jest cały personel szkoły, a także uczniowie i ich rodzice, zgodnie z procedurami określonymi w treści Standardów.

5. Dyrektor szkoły wyznacza wicedyrektora/ pedagoga/ psychologa jako osobę odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów, reagowanie na sygnały ich naruszenia, ewaluowanie i modyfikowanie zapisów Standardów i prowadzenie rejestru interwencji i zgłoszeń.

6. Za monitoring bezpieczeństwa urządzeń teleinformatycznych z dostępem do Internetu, Dyrektor czyni odpowiedzialnym nauczycieli informatyki.

Standard 1.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Orła Białego w Bieruniu ustanowiła i wprowadziła w życie politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa.

1. Szkoła ustanowiła politykę ochrony dzieci, w której zostały zapisane zasady mające zapewnić dzieciom ochronę przed krzywdzeniem.

2. Polityka i zasady ochrony dzieci i młodzieży obowiązują wszystkich członków personelu szkoły oraz osoby współpracujące ze szkołą i mające kontakt z dziećmi.

3. Polityka ochrony dzieci obejmuje następujące zagadnienia:

- a) zasady zapewniające bezpieczne relacje między dziećmi a personelem, w szczególności zachowania niedozwolone wobec dzieci i młodzieży,
- b) procedury interwencji, które określają, jakie działania należy podjąć, jeśli pojawią się sygnały wskazujące na krzywdzenie dziecka lub na zagrożenie jego bezpieczeństwa ze strony osób obcych, członków rodziny lub personelu szkoły,
- c) procedury i osoby odpowiedzialne do składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamiania sądu opiekuńczego,
- d) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia,
- e) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu,
- f) procedury ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami oraz utwalonymi w innej formie wraz z wyznaczeniem osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo sieci komputerowej w szkole.

Dyrekcja szkoły wyznaczyła osoby odpowiedzialne za monitorowanie realizacji Standardów ochrony małoletnich, w tym Polityki ochrony dzieci.

Standard 2.

Szkoła monitoruje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

1. W zasadach rekrutacji i zatrudniania pracowników w szkole przewidziany jest obowiązek składania przez pracownika oświadczenia o niekaralności za przestępstwa seksualne (rozdz. XXV k.k.) oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego. (Załącznik nr 1)

2. W przypadkach podejrzeń zagrożenia bezpieczeństwa lub krzywdzenia dziecka ze strony pracowników szkoły zawsze podejmowane są działania określone w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Standard 3.

Szkoła zapewnia swoim pracownikom edukację w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia.

1. Rozpoczynając pracę w szkole, wszyscy członkowie personelu zapoznają się, co potwierdzają podpisem, z obowiązującą w szkole polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz pozostałymi procedurami w ramach Standardów. (Załącznik nr 2)

2. Wszyscy członkowie personelu szkoły są przeszkoleni w zakresie rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci i właściwego reagowania. Osoba szkoląca personel posiada odpowiednie kompetencje i reprezentuje placówkę doskonalenia nauczycieli. O formie szkolenia decyduje szkoła (e-learning, szkolenie wewnętrzne, szkolenie zewnętrzne).

3. Specjaliści i nauczyciele zatrudnieni w szkole mają wiedzę w zakresie metod i narzędzi edukacji dzieci na temat unikania zagrożeń przemocą, w tym w Internecie.

4. Specjaliści i nauczyciele zatrudnieni w szkole mają wiedzę w zakresie metod i narzędzi edukacji rodziców na temat:

- a) wychowania dzieci bez przemocy,
- b) ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem,

c) ochrony dzieci przed zagrożeniami w Internecie.

Przekazują tę wiedzę rodzicom podczas zebrań z rodzicami, konsultacji oraz drogą elektroniczną przez MobiDziennik.

Standard 4.

Szkoła oferuje dzieciom edukację w zakresie praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.

1. W szkole organizowane są zajęcia edukacyjne dla dzieci w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed przemocą, w tym w Internecie.
2. W szkole dostępne są materiały edukacyjne dla dzieci w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą, w tym w Internecie.

Standard 5.

Szkoła zapewnia dostępność do informacji na temat możliwości uzyskania pomocy w sytuacjach krzywdzenia dziecka lub zagrożenia dziecka przemocą czy wykorzystywaniem.

1. Pracownicy szkoły i rodzice mają łatwy dostęp do danych kontaktowych placówek i instytucji zajmujących się ochroną dzieci i zapewniających pomoc i opiekę w nagłych wypadkach.
2. Dzieci otrzymują informacje do kogo i gdzie mogą się zwrócić o pomoc i radę w wypadku krzywdzenia, wykorzystywania. W szczególności powszechnie dostępna jest informacja o anonimowych telefonach zaufania dla dzieci.

Standard 6.

Szkoła monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami ochrony dzieci.

1. Dyrektor wyznacza osoby odpowiedzialne za realizację Polityki ochrony dzieci. Są to wicedyrektor, pedagog szkolny, psycholog.
2. W ramach monitoringu standardów i polityki ochrony dzieci przed przemocą osoby odpowiedzialne w szkole konsultują się z dziećmi i z ich rodzicami/opiekunami.
3. Osoby, o których mowa w punkcie 1, są odpowiedzialne za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Polityki ochrony dzieci oraz za proponowanie zmian w Polityce.
4. Osoby, o których mowa w punkcie 1, przeprowadzają wśród pracowników szkoły, raz na dwa lata ankietę badającą poziom realizacji Standardów oraz dokonują ich oceny. Wzór ankiety stanowi do niniejszych Standardów. (Załącznik nr 8)
5. Osoby, o których mowa w pkt. 1. sporządzają raport z monitoringu i oceny realizacji Standardów ochrony małoletnich, który następnie przekazują dyrektorowi / radzie pedagogicznej.
6. Pracownicy szkoły mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać naruszenia Polityki w szkole.
7. Dyrektor / rada pedagogiczna wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza w formie zarządzenia pracownikom szkoły oraz opiekunom dzieci nowe brzmienie Standardów.

Rozdział III

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.

2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka wychowawca podejmuje rozmowę z rodzicami, w obecności pedagoga lub psychologa, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

3. Wychowawca monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.

4. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko ustalone w szkole.

(Załącznik nr 3)

5. Uczniowie znają i stosują zasady bezpiecznych relacji małoletni - małoletni ustalone w szkole.

(Załącznik nr 4)

6. Rekrutacja pracowników szkoły odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu.

(Załącznik nr 5)

Rozdział IV

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

W przypadku zauważenia przez pracownika szkoły, że dziecko jest krzywdzone, osoba ta ma obowiązek sporządzenia notatki i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi lub osobie odpowiedzialnej za Politykę ochrony dzieci. (Załącznik nr 9)

1. W przypadku krzywdzenia dziecka na terenie szkoły przez pracownika szkoły lub inną osobę:

a) osoba, która jest świadkiem krzywdzenia dziecka przez pracownika szkoły lub inną osobę lub ma w tej sprawie podejrzenie sporządza notatkę i przekazuje ją dyrektorowi/ osobie odpowiedzialnej za Politykę ochrony dzieci. (Załącznik nr 9)

b) Dyrektor informacje o krzywdzeniu przekazuje zespołowi interwencyjnemu,

c) zespół interwencyjny zapewnia dziecku bezpieczeństwo i odseparowuje je od osoby krzywdzącej,

d) jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia, dyrektor szkoły lub pedagog

wzywa karetkę pogotowia, policję oraz informuje opiekuna dziecka niebędącego sprawcą przemocy,

e) zespół interwencyjny wzywa osobę, którą podejrzewa się o krzywdzenie i informuje ją o podejrzeniu,

f) zespół interwencyjny w celu wyjaśnienia prawdziwości faktów, sporządza opis zaistniałej sytuacji oraz opracowuje plan wsparcia dziecka (Załącznik nr 7) — na podstawie rozmów (zespół sporządza notatki z rozmów: z dzieckiem ze zgłaszającym fakt krzywdzenia dziecka, z rodzicami dziecka, z podejrzanym o krzywdzenie, do którego doszło na terenie szkoły), (Załącznik nr 9)

g) zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie uzyskanych przez członków zespołu informacji. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące: działań, jakie szkoła podejmuje na rzecz dziecka, w celu zapewnienia mu poczucia bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji – policja, prokuratura, zdyscyplinowanie krzywdzącego. W przypadku pracownika pedagogicznego konsekwencje wynikają z przepisów Karty Nauczyciela, w przypadku pracownika obsługi z Kodeksu Pracy, do zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa policji włącznie, wsparcia, jakie szkoła zaoferuje dziecku

h) z przebiegu interwencji sporządza się Kartę Przebiegu Interwencji, (Załącznik nr 6)

i) wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do

zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

2. W przypadku krzywdzenia dziecka na terenie i poza terenem szkoły przez opiekuna lub inną osobę:

a) osoba, która jest świadkiem krzywdzenia przez rodzica/opiekuna lub inną osobę lub ma w tej sprawie podejrzenie sporządza notatkę i przekazuje ją dyrektorowi/ osobie odpowiedzialnej za Politykę ochrony dzieci, (Załącznik nr 9)

b) Dyrektor/ osoba odpowiedzialna informacje o krzywdzeniu przekazuje zespołowi interwencyjnemu,

c) zespół interwencyjny zapewnia bezpieczeństwo dziecku i w przypadku krzywdzenia na terenie szkoły odseparowuje je od osoby krzywdzącej, d) jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia, dyrektor szkoły lub pedagog wzywa karetkę pogotowia, policję oraz informuje opiekuna dziecka niebędącego sprawcą przemocy,

e) Dyrektor a w przypadku jego nieobecności wicedyrektor wzywa osobę, którą podejrzewa się o krzywdzenie dziecka na terenie szkoły i informuje ją o podejrzeniu w obecności pedagoga lub psychologa,

f) zespół interwencyjny sporządza opis zaistniałej sytuacji oraz plan pomocy dziecku (Załącznik nr 7) — na podstawie rozmów (sporządzenie notatki z rozmów: z dzieckiem, ze zgłaszającym fakt krzywdzenia dziecka, wypełnionego Kwestionariusza oceny ryzyka występowania przemocy w rodzinie wobec dziecka „Niebieska Karta - A”(Załącznik nr 11), rodzicem nie krzywdzącym – wskazanie na zaistniały problem, podejrzanym o krzywdzenie dziecka, jeśli doszło do niego na terenie szkoły), (Załącznik nr 9)

g) Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie uzyskanych przez członków zespołu informacji. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące: działań, jakie szkoła podejmuje w celu zapewnienia bezpieczeństwa dziecku, w tym zgłoszenie przez dyrektora podejrzenia krzywdzenia do prokuratury lub Policji, wypełnienie przez zespół interwencyjny formularza „Niebieska Karta – A” z udziałem ucznia i w obecności rodzica, który nie jest sprawcą przemocy lub innej osoby najbliższej, przekazanie formularza „Niebieska Karta – B” osobie reprezentującej ucznia, nie będącej sprawcą przemocy, przekazanie nie później niż w terminie 5 dni oryginału formularza „Niebieska Karta – A” przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego* (kopia pozostaje w dokumentacji szkoły), wsparcia, jakie szkoła zaoferuje dziecku (objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z obowiązującymi przepisami),

h) z przebiegu interwencji sporządza się Kartę Przebiegu Interwencji, (Załącznik nr 6) i) wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

3. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu):

a) osoba, który jest świadkiem wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu przez rodzica/opiekuna lub inną osobę lub ma w tej sprawie podejrzenie sporządza notatkę i przekazuje ją dyrektorowi/ osobie odpowiedzialnej za Politykę ochrony dzieci, (Załącznik nr 9)

- b) Dyrektor/ osoba odpowiedzialna za informacje o krzywdzeniu przekazuje zespołowi interwencyjnemu. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia dziecka zostało zgłoszone, powołanie zespołu jest obligatoryjne,
- c) zespół interwencyjny zapewnia bezpieczeństwo dziecku i w przypadku krzywdzenia na terenie szkoły odseparowuje je od osoby krzywdzącej,
- d) jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia, dyrektor szkoły lub pedagog wzywa karetkę pogotowia, Policję oraz informuje opiekuna dziecka niebędącego sprawcą przemocy,
- e) zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom nie będącym sprawcami przemocy zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół,
- f) zespół interwencyjny informuje opiekunów o obowiązku szkoły zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/Policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji),
- g) po poinformowaniu opiekunów przez zespół interwencyjny – zgodnie z punktem poprzedzającym – dyrektor składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego,
- h) dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym,
- i) w przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia na terenie szkoły zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie,
- j) zespół interwencyjny w celu wyjaśnienia prawdziwości faktów, sporządza opis zaistniałej sytuacji oraz opracowuje plan wsparcia dziecka (Załącznik nr 7) — na podstawie rozmów (sporządzenie notatki z rozmów: z dzieckiem, ze zgłaszającym fakt krzywdzenia dziecka wypełnionego Kwestionariusza oceny ryzyka występowania przemocy w rodzinie wobec dziecka “Niebieska Karta- A” (Załącznik nr 11), rodzicem nie krzywdzącym – wskazanie na zaistniały problem, podejrzanym o krzywdzenie dziecka, jeśli doszło do niego na terenie szkoły), (Załącznik nr 9)
- k) zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie uzyskanych przez członków zespołu informacji. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez pedagoga/psychologa opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące: działań, jakie szkoła podejmuje w celu zapewnienia bezpieczeństwa dziecku, w tym zgłoszenie przez dyrektora podejrzenia krzywdzenia do prokuratury lub Policji, wypełnienie przez zespół interwencyjny formularza „Niebieska Karta – A” z udziałem ucznia i w obecności rodzica, który nie jest sprawcą przemocy lub innej osoby najbliższej, przekazanie formularza „Niebieska Karta – B” osobie reprezentującej ucznia, nie będącej sprawcą przemocy, przekazanie nie później niż w terminie 5 dni oryginału formularza „Niebieska Karta – A” przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego* (kopia pozostaje w dokumentacji szkoły), wsparcia, jakie szkoła zaoferuje dziecku (objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z obowiązującymi przepisami),
- l) wychowawca klasy monitoruje przebieg realizacji planu i jego skutków względem dziecka,

l) z przebiegu interwencji sporządza się Kartę Przebiegu interwencji, (Załącznik nr 6),
m) wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

4. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 18. roku życia (przemoc rówieśnicza).

a) osoba, która podejrzewa, że dziecko doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, która podejrzewa, że dziecko doświadcza ze strony innego dziecka innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze), sporządza notatkę służbową i przekazuje ją dyrektorowi/osobie odpowiedzialnej za Politykę ochrony dzieci,

b) Dyrektor/ osoba odpowiedzialna informację o krzywdzeniu przekazuje zespołowi interwencyjnemu,

c) zespół interwencyjny zapewnia bezpieczeństwo dziecku i w przypadku krzywdzenia na terenie szkoły odseparowuje je od osoby krzywdzącej,

d) jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia, dyrektor szkoły lub pedagog wzywa karetkę pogotowia, policję oraz informuje opiekuna dziecka,

e) zespół interwencyjny w celu wyjaśnienia prawdziwości faktów, sporządza opis zaistniałej sytuacji oraz opracowuje plan wsparcia dziecka (Załącznik nr 7) — na podstawie rozmów (sporządzenie notatki z rozmów: z dzieckiem, ze zgłaszającym fakt krzywdzenia dziecka, rodzicami dziecka, z podejrzanym o krzywdzenie, jeśli doszło do niego na terenie szkoły), (Załącznik nr 9)

f) dyrektor informuje rodziców ucznia/uczniów stosujących przemoc o zaistniałej sytuacji oraz o działaniach prawnych podjętych przez szkołę,

g) wychowawca z pedagogiem przeprowadzają rozmowę osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego,

h) Dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa,

i) w przypadku powtarzającej się przemocy dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny.

j) z przebiegu interwencji sporządza się Karty Przebiegu Interwencji (Załącznik nr 6).

k) wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział V

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu oraz procedury ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie

1. Na terenie szkoły zabrania się korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych służących do przekazu informacji.
2. Dopuszcza się używanie urządzeń multimedialnych na zajęciach edukacyjnych, jeżeli wymaga tego tok zajęć lub program nauczania, za zgodą prowadzącego zajęcia.
3. Dozwolone jest użycie telefonu komórkowego na zajęciach edukacyjnych w celu ratowania życia lub zdrowia.
4. W razie naruszenia ust. 1 uczeń zobowiązany jest do wyłączenia/wyciszenia i schowania telefonu komórkowego.
5. Nagrywanie dźwięku, obrazu oraz fotografowanie za pomocą telefonu lub innych urządzeń elektronicznych jest zabronione.
6. W razie niedozwolonego używania telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych przez uczniów mogą być zastosowane kary zgodnie ze statutem.
7. Szkoła zapewniając uczniom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.
8. Na terenie szkoły dostęp dziecka do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela.
9. Nauczyciel czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez dzieci podczas zajęć, ma on obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
10. O bezpieczeństwie korzystania z Internetu mówi regulamin pracowni informatycznej/ biblioteki i czytelnicy/ świetlicy szkolnej.
11. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach.
12. Dziecko korzystające ze szkolnego komputera używa konta przewidzianego dla uczniów.
13. Osoba odpowiedzialna za Internet (wyznaczony przez dyrekcję nauczyciel informatyki) zapewnia, aby na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie szkoły było zainstalowane i aktualizowane oprogramowanie filtrujące treści internetowe.
14. Wymienione w pkt. 13. niniejszego paragrafu oprogramowanie jest aktualizowane automatycznie. Nauczyciel informatyki przynajmniej raz na trzy miesiące sprawdza, czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.
15. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, odpowiedzialny za salę nauczyciel, ustala kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzania.
16. Informacje o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony nauczyciel przekazuje dyrekcji.
17. Dyrektor, pedagog i wychowawca oraz nauczyciel, o którym mowa w pkt. 15. przeprowadzają z dzieckiem, o którym mowa w punktach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
18. Jeżeli w wyniku rozmowy pedagog, wychowawca, dyrektor uzyska informacje, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w rozdziale III niniejszej polityki.

Rozdział VI

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:
  - a) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje taka konieczność;
  - b) współpraca z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy;
  - c) diagnoza, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych;
  - d) objęcie ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną na terenie szkoły i pomocą specjalistyczną poza szkołą, jeśli zaistnieje taka konieczność.
2. W ustalaniu planu wsparcia uczestniczy uczeń, jego rodzice, wychowawca i zespół pomocy psychologiczno – pedagogicznej – każda z tych osób otrzymuje zadania do wykonania w określonym czasookresie.
3. Działania koordynuje i monitoruje pedagog szkolny, który ściśle współpracuje z osobą odpowiedzialną za koordynację Standardów, wskazaną w Rozdziale 1 ust. 5 (o ile jest to inna osoba), w tym w podejmowaniu działań wspólnie z instytucjami pozaszkolnymi.
4. Plan wsparcia uwzględnia:
  - a) działania interwencyjne, mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa, w tym zgłoszone podejrzenie popełnienia przestępstwa zgłoszone do organów ścigania,
  - b) formy wsparcia oferowane przez szkołę,
  - c) zaproponowane formy specjalistycznej pomocy pozaszkolnej, jeśli istnieje taka potrzeba.
5. Planem wsparcia należy objąć także rodzeństwo pokrzywdzonego ucznia, jeśli są uczniami szkoły.
6. Plan wsparcia małoletniego funkcjonuje równoległe z podejmowanymi działaniami interwencyjnymi, a jego naczelną zasadą jest obserwacja ucznia, zapewnienie mu warunków do uzyskania wielospecjalistycznej pomocy, również pozaszkolnej, udzielanie wsparcia rodzicom i współpraca międzyinstytucjonalna.
7. Plan wsparcia małoletniego ustalany jest również w sytuacji, gdy inicjatorem działań interwencyjnych jest inna instytucja (procedura „Niebieskiej Karty”, uzyskanie informacji o krzywdzeniu od organów ścigania lub sądu itp., współpraca z OPS).
8. W przypadku realizacji procedury „Niebieskie Karty”, plan wsparcia małoletniego tożsamy jest z ustaleniami poczynionymi w grupie diagnostyczno – pomocowej.
9. Do działań zaktywizowany powinien zostać rodzic „niekrzywdzący”, który współpracuje ze szkołą w celu powstrzymania sprawcy przemocy i zapewnienia dziecku pomocy pozaszkolnej. W przypadku krzywdzenia przez obojga rodziców, interwencja polega również na zawiadomieniu sądu rodzinnego i Policji i działania względem rodziców, w tym sprawdzanie bezpieczeństwa domowników, leży w kompetencjach tych instytucji.
10. Plan wsparcia małoletniego obejmuje różne formy pomocy, w tym prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę interdyscyplinarną w tym zakresie.
11. Zadania pracowników szkoły wiążą się głównie z pomocą w realizowaniu przez ucznia zadań dydaktyczno – wychowawczych i budowaniu pozytywnych relacji z rówieśnikami personelem szkoły.
12. Plan wsparcia małoletniego nie kończy się wraz z końcem procedury prawnej.

Przepisy końcowe

1. Zgłoszenia w postaci notatki o zdarzeniach krzywdzenia dzieci przyjmuje dyrektor szkoły a w przypadku jego nieobecności wicedyrektor.
2. Powyższe zgłoszenia przechowywane są w segregatorze interwencji w sekretariacie.
3. Dokumentacja z interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia (kopia zgłoszenia krzywdzenia dziecka, notatki, opis zaistniałej sytuacji wraz z notatkami z rozmów, Plan wsparcia małoletniego, Karta Interwencji) przechowywana jest w jego indywidualnej teczce ucznia.
4. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
5. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, dzieci i ich opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników, poprzez umieszczenie ich kopii w bibliotece szkolnej, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej oraz wywieszenie w widocznym miejscu w szkole.